

Ὁ κύριος Ῥωμαῖος ἠρεύνησε μικρὸν ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος Τυρίτα ἀνακαλυφθὲν ἐν Κυνουρία παρὰ τὸ χωρίον Μέλινα, εὔρε δὲ λείψανα δωρικοῦ ναοῦ τοῦ 6^{ου} αἰῶνος, εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὁποίου κατὰ τὸν 4^{ον} αἰῶνα ἐκτίσθη βωμὸς τετράγωνος. Ἐκ τῶν εὐρημάτων τὰ σημαντικώτατα εἶναι χαλκῆ φιάλη φέρουσα ἀναθηματικὴν ἐπιγραφὴν, ἰππάριον χαλκοῦν χρησιμεῦον ὡς ἀγγεῖον, καλλίστης αὐστηρᾶς τέχνης τοῦ 5^{ου} αἰῶνος, καὶ τὸ ἀνώτερον μέρος χαλκῆς Σειρήνος τῆς αὐτῆς τέχνης καὶ ἐποχῆς.

Ὁ κ. Οἰκονόμος ἐργασθεὶς ἐν θέσει Παλαιοκάτουνα παρὰ τὸ πεδίον τῆς Δημητσάνης ἀπεκάλυψεν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς ἐκεῖ σωζομένης ἀρχαίας ἀκροπόλεως πολλὰ κτίσματα ἐλληνικῶν καὶ Ῥωμαϊκῶν χρόνων. Ἐντὸς ἐνὸς ἐξ αὐτῶν ἰδιορρύθμου ἀπὸ ἀρχιτεκτονικῆς ἀπόψεως καὶ ἀξίου πολλῆς προσοχῆς, εὐρέθησαν δύο ψηφίσματα ἐγκεχαραγμένα ἐπὶ χαλκῶν ἐλασμάτων, ἐξ ὧν ἐγνώσθη, ὅτι τὸ μὲν οἰκοδόμημα ἦτο τὸ «ἱερὸν τοῦ Μεγάλου θεοῦ» — ἦτοι τοῦ Διὸς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα — ἡ δὲ πόλις ἦτο ἡ Θισία. Πρὸ τοῦ ἱεροῦ ἀνεκαλύφθη ὠραῖον ἄρτιον χαλκοῦν ἀγαλμάτιον μακεδονικῶν χρόνων εἰκονίζον ἄνδρα φοροῦντα κράνος, γυμνὸν δὲ κατὰ τὰ ἄλλα.

Ὁ δὲ κ. Κυπαρίσσης ἐνήργησεν δύο ἐρεῦνας, τὴν μὲν ἐν Κυπαρισσίᾳ, τὴν δὲ ἄλλην ἐν Πάτραις. Ἐν Κυπαρισσίᾳ ἔσκαψεν εἰς διαφόρους θέσεις μεταξὺ τοῦ φρουρίου τῆς πόλεως καὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐβεβαίωσε τὴν ὑπαρξίν πολλῶν πωρίνων τοίχων, ὧν ἓνα παρηκολούθησεν ἐπὶ ἐκτάσεως 40 μέτρων, εὔρε δὲ καὶ ἐξ ῥαβδωτοῦς μονολίθους κίονας ὕψους 2 μέτρων. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ κτήματα, ἐν οἷς σώζονται τὰ λείψανα ταῦτα, εἶναι ἰδιωτικὰ καὶ πρὸς ἀπαλλοτριώσιν αὐτῶν ἢ ἀποζημιώσιν τῶν φυτειῶν θὰ ἀπηγοῦντο δαπάναι ὑπερβαίνουσαι τὰς δυνάμεις τῆς Ἐταιρείας, δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνασκάψῃ συστημα-

τικῶς οὐδὲν μέρος. Ἡ δὲ ἐν Πάτραις ἔρευνα προεκλήθη ἐκ τῆς τυχαίας εὐρέσεως ἐν τῇ πλατείᾳ τῶν Ὑψηλῶν Ἀλωνίων μαρμαρίνου ἀγαλματίου τῆς Ἀφροδίτης. Κατ' αὐτὴν ἀπεκαλύφθησαν λείψανα βαλανείου, ὡς φαίνεται, καὶ ἄλλα κτίσματα ῥωμαϊκῶν χρόνων, τὰ ὁποῖα ἦσαν πολὺ κατεστραμμένα καὶ ἔνεκα τούτου ἐπεχώσθησαν πάλιν.

Τελευταῖον ἀναφέρομεν ἀνασκαφὴν γενομένην ἐν Κερκύρα διὰ τοῦ ἐφόρου Βερσάκη. Γεωργὸς καλλιερῶν τὸν ἀγρόν του, κείμενον οὐχὶ πολὺ μακρὰν τῆς σημερινῆς πόλεως, ἀπεκάλυψεν ἀρχαῖον ἀνάγλυφον, λαβοῦσα δὲ γυνῶσιν τούτου ἡ Κυβέρνησις ἀπέστειλεν εἰς Κέρκυραν τὸν κ. Βερσάκην, ὅστις ἐξαγαγὼν τὸ ἀνάγλυφον ἀνεγνώρισεν, ὅτι ἦτο τμήμα μεγαλυτέρας παραστάσεως κοσμοῦσης ποτὲ τὸ ἀέτωμα ναοῦ. Ἐνεκα τούτου ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας ἡ διὰ τοῦ κ. Βερσάκη ἐνέργεια ἀνασκαφῆς ἐν τῇ θέσει ἐκείνῃ, ἐντὸς ὀλίγων δ' ἡμερῶν εὐρέθησαν ἄλλα τμήματα τῆς αὐτῆς παραστάσεως καὶ οὕτω συνεπληρώθη κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν μνημεῖον, τὸ ὁποῖον ἀναμφιβόλως πρέπει νὰ καταλεχθῆ μεταξύ τῶν σπουδαιοτάτων τῆς ἀρχαϊκῆς πλαστικῆς. Τὴν περαιτέρω ἐξακολούθησιν τῆς ἀνασκαφῆς παρεχώρησεν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸν Γερμανὸν αὐτοκράτορα, κατ' αὐτὴν δὲ ὠρίσθησαν αἱ διαστάσεις τοῦ ναοῦ καὶ ἀνεκαλύφθη πρὸ τῆς ἀνατολικῆς αὐτοῦ προσόψεως βωμὸς μέγας.

Ταῦτα περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ἐταιρείας. Ἐκ τῶν δημοσιευμάτων δὲ αὐτῆς τὰ μὲν Πρακτικά τοῦ 1910 ἐξεδόθησαν τὸ ληξάν ἔτος ὅσον ἦτο δυνατὸν ἐγκαίρως, τῆς δὲ Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος ἐδημοσιεύθησαν τέσσαρα τεύχη, ἦτοι δύο διὰ τὸ ἔτος 1910 καὶ δύο διὰ τὸ ἐπόμενον· τὰ ἄλλα δύο τεύχη τοῦ 1911 τυποῦνται ἤδη καὶ θέλουσιν ἐκδοθῆ ἐντὸς ὀλίγου χρόνου. Ἐξεδόθη προσέτι ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας κατάλογος ἐπιστημονικὸς τοῦ Μου-

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΩΝ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ

Μεταξύ τοῦ μέχρι σήμερον σφζομένου καὶ ἐπὶ ἀρχαίας ἀκροπόλεως ἰδρυμένου μεσαιωνικοῦ φρουρίου τῆς Κυπαρισσίας καὶ τῆς ἀντιστοίχου παραλίας τοῦ Κυπαρισσιακοῦ κόλπου ἐκτείνονται ἐν μέσῳ ἀραιοῦ ἐλαιῶνος ἀγροὶ σιτοφόροι τὸ πλεῖστον, πυκνοὶ καλαμῶνες καὶ πλούσιοι λαχανοκήποι, μεστοὶ προσοδοφόρων φυτειῶν.

Κατὰ τὸ μέσον τῆς ἐκτάσεως ταύτης διέρχεται ἡ μόλις πρὸ δεκαετίας περατωθεῖσα γραμμὴ τοῦ σιδηροδρόμου Κυπαρισσίας, περὶ τὸν σταθμὸν τοῦ ὁποίου κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἔχει ἀναπτυχθῆ πλούσιος συνοικισμὸς, ἐν ᾧ ἡ κυρίως πόλις τῆς Κυπαρισσίας κεῖται εἰς ἡμισείας ὥρας ἀπόστασιν ἐπὶ τῆς ῥάχews τοῦ ὄρους Ψυχροῦ, τῆς ὁποίας μόνον μία προέκτασις καταλαμβάνει τοὺς δυτικούς πρόποδας τοῦ ἀρχαίου φρουρίου.

Οὕτω ἡ μεταξὺ φρουρίου καὶ θαλάσσης ἔκτασις ἀφίεται ἐλευθέρα οἰκοδομῶν καὶ μόνον ἀραιοὶ οἰκίσκοι κατὰ μεγάλα διαστήματα διακρίνονται πρὸς φύλαξιν τῶν προρηθέντων λαχανοκήπων καὶ τινὰ λευκὰ ἐρημικὰ ἐκκλησῖδια διακόπτουσι τὴν μονοτονίαν τοῦ τὰς ἐκτάσεις τῶν φυτειῶν ὁρῶντος ὀφθαλμοῦ.

Ἐν τισὶ τῶν λαχανοκήπων αὐτῶν μεταξὺ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς καὶ θαλάσσης τυχαίως ἀπεκαλύφθη μόνολιθος κίων μετὰ διαξυσμάτων, μήκους σχεδὸν δύο μέτρων καὶ εἰς ἀπόστασιν πενήκοντα βημάτων ἀπ' αὐτοῦ τεμά-

χιον μέγα ωραίον μαρμάρου κατειργασμένον καὶ ἀνήκον εἰς θριγκὸν μεγάλου οἰκοδομήματος.

Ἡ εὕρεσις αὐτῶν ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ μεταβῶ ἐκεῖσε καὶ νὰ ἐρευνήσω ἀρχαιολογικῶς τὸν χώρον ἐκεῖνον. Μετὰ πρόχειρον ἀνασκαφὴν ἀνεκάλυψα παρὰ τὸν πρῶτον κίονα καὶ ἄλλους πέντε, τῆς αὐτῆς τέχνης καὶ τοῦ αὐτοῦ μεγέθους, κατακειμένους ἐπ' ἀλλήλων καὶ συνάμα παρατήρησα ὅτι τὸ χῶμα τὸ καλύπτει τοὺς λαχανοκήπους ἐκεῖνους ἦτο μεστὸν τεμαχίων κεράμων.

Ἐκεῖθεν δὲ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ἐντὸς καλαμῶνος παρατήρησα σπονδύλους καὶ τεμάχια δωρικῶν κίωνων παχυτέρων τῶν προειρημένων, ἀνηκόντων πιθανώτατα εἰς ναόν, τοῦ ὁποίου τὸν στυλοβάτην ὡς καὶ ἄλλα μέρη αὐτοῦ οἱ ἀρχαιότεροι κάτοικοι τῆς Κυπαρισσίας, καθ' ἃς πληροφορίας μοὶ ἔδωσαν, ἐνθυμοῦνται καλῶς εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον σήμερον καλύπτει πυκνὸς καλαμών.

Πλὴν δ' ὅμως αὐτῶν ὅλη ἐκείνη ἡ περιοχὴ ἀπὸ φρουρίου μέχρι θαλάσσης παρεῖχεν ἀρχαιολογικῶς ἐνδιαφέρον, διότι, ἐκτὸς τῶν μεγάλων τειχῶν, τὰ ὁποῖα ἐξέχωσε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη χεῖμαρρός τις ἀναπτυχθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ ὄρους καταφερομένων ὑδάτων, καὶ εἰς πολλὰ μέρη τῶν ἀγρῶν καὶ λαχανοκήπων βλέπει τις τεμάχια κίωνων πλεῖστα, ἰδίᾳ πέριξ τῶν ἐξοχικῶν ἐκκλησιδίων, πολλῶν τῶν ὁποίων αἱ ἄγαι τράπεζαι στηρίζονται ἐπὶ σπονδύλων ἀρχαίων κίωνων.

Αἱ παρατηρήσεις αὗται μὲ ἠνάγκασαν νὰ ζητήσω ἄδειαν δοκιμαστικῶν ἀνασκαφῶν ἐν Κυπαρισσίᾳ, ἧτις ἐδόθη εἰς ἐμέ.

Δυστυχῶς δ' ὅμως εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὅπου εὐρέθησαν οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος κίονες καὶ εἰς τὸν καλαμῶνα, ὅπου αἱ ἀναμνήσεις τῶν κατοίκων ἀφ' ἐνὸς καὶ ἡ ὑπαρξὶς σπονδύ-

λων ἀφ' ἐτέρου παραῖχον ἐλπίδας εὐρέσεως σπουδαίων εὐρημάτων ἢ τοῦλάχιστον ἀκριβοῦς καθορισμοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ Παυσανίου ἐν Κυπαρισσίᾳ ἀναφερομένων ἱερῶν, δὲν ἐπετράπη ἡμῖν νὰ ἐπιχειρήσωμεν ἀνασκαφήν, ἐπειδὴ δὲν ἐδόθη ἡ ἀποζημίωσις, ἥτις θὰ ἀπητεῖτο, τῶν ἐκ τῆς ἀνασκαφῆς καταστραφησομένων φυτειῶν.

Ἐνεκα τούτου περιωρίσθημεν νὰ ἐρευνήσωμεν τὸν λοιπὸν χῶρον, σκάπτοντες ὅπου ἐπετρέπετο ἡμῖν ἄνευ ἀποζημιώσεως.

Ὁ χῶρος αὐτὸς καταλαμβάνει ἑκατοντάδας στρεμμάτων καὶ ὀνομάζεται τὸ ἥμισυ μὲν αὐτοῦ σήμερον ἔτι «Μούσγα», τὸ δὲ λοιπὸν «Φόρος».

Ἐπὶ τῶν ἀγροκηπίων τῆς περιοχῆς, ἥτις καλεῖται Μούσγα, ἀπεκάλυψα τείχη ἰσοδομικὰ ἐκ πύρων, ἐκ τριῶν δόμων ἀποτελούμενα, ὑφ' οὓς εἶναι ὁ στερεοβάτης αὐτῶν ἐξ ἀργῶν λίθων συγκείμενος.

Οἱ δόμοι τῶν τειχῶν ἔχουσι πάχος 0,47-0,50 τοῦ μέτρου. Τὰ τείχη ταῦτα παρηκολούθησα ἀποκαλύπτων ἐφ' ὅσον κατελάμβανον τὸν χῶρον τῶν ὀρίων τῶν διαφόρων λαχανοκήπων, εἰς τοὺς ὁποίους εἰσδύουσι ταῦτα κατὰ διαφόρους διευθύνσεις.

Ἡ ἀποκάλυψις αὐτῶν ἐν συνεχείᾳ ἦτο ἀδύνατος ἔνεκα τῶν ἀπαιτουμένων ἀποζημιώσεων. Φαίνεται δ' ὅμως ὅτι πρόκειται περὶ τειχῶν μεγάλων, περικλειόντων ὀλόκληρον τὴν ἑκτασιν τῆς Μούσγας καὶ τοῦ Φόρου καὶ ἐξικνουμένων ἴσως μέχρι τῆς ἀρχαίας ἀκροπόλεως, ἐφ' ἧς ὑπάρχει τὸ φρούριον.

Ἐξ ἴσου δ' ὅμως πιθανὸν εἶναι νὰ ἀνήκωσι τὰ τείχη ταῦτα εἰς μέγαν περίβολον τεμένους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἦσαν ἱερά καὶ ἄλλα οἰκοδομήματα, ὧν λείψανα εἶναι οἱ εὐρεθέντες κίονες καὶ τὰ ἄλλα ἀρχιτεκτονικὰ μέρη τῶν

οικοδομημάτων, ἅτινα ἐν ἀφθονίᾳ κατάκεινται ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῶν τειχῶν περικλειομένου χώρου.

Ἡ διατήρησις τῶν τειχῶν τούτων μέχρι τοῦ νῦν συνετέλεσεν ὥστε νὰ σχηματισθῶσιν ὑψώματα, τῶν χωμάτων κρατηθέντων ὑπὸ τῶν τειχῶν, οὕτως ὥστε οἱ ἄγροί νὰ φαίνωνται κλιμακωτοὶ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ χώρου.

Καθ' ὅμοιον τρόπον ἀπεκάλυψα κατὰ τὴν βορείαν πλευρὰν τοῦ χώρου, ὅστις ὀνομάζεται «φόρος» τὴν βᾶσιν μιᾶς πλευρᾶς μεγίστου οἰκοδομήματος εἰς ἔκτασιν τεσσαράκοντα περίπου μέτρων, μὴ δυναθεὶς νὰ προχωρήσω, διότι ὁ τοῖχος αὐτῆς εἰσέδυσεν εἰς ἀγροὺς σιτοφόρους, ἐν οἷς δὲν μοὶ ἐπετρέπετο νὰ ἐξακολουθῆσω τὴν ἀνασκαφὴν.

Ἡ βᾶσις αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ μεγάλων κατειργασμένων πωρίνων λίθων.

Ἐπὶ τοῦ ἀποκαλυφθέντος μέρους τοῦ ἀνωτέρου τοίχου ἀνεκαλύψαμεν καὶ ἄλλους πωρίνους τοίχους καθέτους ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ ἀπέχοντας ἀπ' ἀλλήλων κανονικώτατα κατὰ $2 \frac{1}{2}$ μέτρα.

Οἱ καθέτοι οὗτοι τοῖχοι πιθανώτατα διήρουν τὸν ὑπὸ τοῦ μεγάλου τοίχου περικλειόμενον χώρον εἰς πολλὰ διαμερίσματα.

Παρὰ τὴν ἐξωτερικὴν δὲ ἐπιφάνειαν τοῦ μεγάλου τοίχου καὶ κατὰ μῆκος αὐτοῦ ἀπεκάλυψα πτωχοτάτους τάφους, ὧν ἡ μία πλευρὰ ἦτο αὐτὴ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ τοίχου, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐστηρίζοντο μεγάλοι κέραμοι, κυρταί, καλύπτουσαι τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ.

Ἀνεῦρον ταιούτους τάφους ἐν ἔλφῳ ἐννέα, ἐπὶ ἐκάστου τῶν ὁποίων ἐν νόμισμα καὶ συντρίμματα ἀγγείων πηλίνων καὶ ὑαλίνων καὶ λύχνων. Καθ' ὅλην τὴν περιγραφεῖσαν ἔκτασιν παρατήρησα πολλαχοῦ σποραδικῶς κατακείμενα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἢ ὑπ' αὐτῆς ἀβαθῶς μόνον

καλυπτόμενα τεμάχια κιόνων λεπτῶν μετὰ ἢ ἄνευ ραβδώσεων, ὅμοια κατὰ τὴν τέχνην καὶ τὸ πάχος καὶ τὴν φύσιν τοῦ λίθου πρὸς τὰ τῶν πέντε κιόνων, περὶ ὧν ὠμιλήσαμεν ἐν ἀρχῇ.

Ἡ πληθὺς τῶν κατεσπαρμένων αὐτῶν κιόνων, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ εἰς νεωτέρους τοίχους ἐντετειχισμένων, μὴ ἀνηκόντων προφανῶς εἰς κατὰ χώραν κείμενον οἰκοδόμημα, μοι ἐνέβαλε τὴν ἰδέαν ὅτι οὗτοι ἔχουσι μετακομισθῆ ἔκ καταστραφέντος μεγάλου καὶ ἐγγύς που κειμένου οἰκοδομήματος.

Εἰς τοιοῦτον οἰκοδόμημα πιθανόν νὰ ἀκίχη ὁ μέγας τοῖχος, ὃν ἀπεκάλυψα, ὁ εἰς πολλὰ διαμερίσματα ὑπὸ καθέτων τοίχων διαιρούμενος, πρὸ τῶν ὁποίων πιθανόν νὰ ὑπῆρχε στοά, ἐξ ἧς δυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν ὑπαρξίν τῆς πληθύος τῶν ἐγκατεσπαρμένων καθ' ἕλλην τὴν ἔκτασιν τῶν ἀγρῶν τεμαχίων κιόνων.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ χώρος, ἐν ᾧ ἀπεκαλύφθη ὁ τοῖχος, ὀνομάζεται «φόρος» πιθανώτατον εἶναι ὅτι οὗτος ἀνήκει εἰς μεγάλην Ῥωμαϊκὴν ἀγοράν, ἣτις διέσωσε τὴν ὀνομασίαν εἰς τοὺς μεταγενεστέρους (Forum Romanum). Ἐν γένει κατὰ τὰς ἐν Κυπαρισσίᾳ ἐρεῦνας ἀνεῦρον 122 νομίσματα, κατατεθέντα ἐν τῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ, ὧν τὰ καλῶς διατηρούμενα καὶ σπουδαιότερα εἶνε τὰ ἐξῆς.

— Μία χρυσὴ δανάκη μὲ τύπον περιστερᾶς, ἐν Φαλανναίων, ἐν Παγῶν (;), τέσσαρα Κορίνθου, ἐν Πατρῶν, πέντε Μεσσήνης, ἐν Πύλου (;), ἐν Ἀπαμείας τῆς ἐν Φρυγίᾳ καὶ ἐν Βυζαντιακὸν τοῦ Φωκᾶ.

Ὡσαύτως περίξ τῶν ἐρημικῶν ἐκκλησιδίων ἐξέχωσα πληθὺν Βυζαντιακῶν τάφων πτωχοτάτων καὶ πλινθοκτίστων. Πέριξ δὲ τοῦ ἀγίου Γεωργίου τῆς Μούσγας εὔρον τοιοῦτους τάφους μόλις εἰς βάθος 0,40 τοῦ μέτρου, προχωρήσας δ' ὅμως εἰς βάθος δύο μέτρων συνήνητσα πωρί-

νους τοίχους, διακλαδώσεις πιθανώτατα τῶν πωρίνων τειχῶν, περὶ ὧν ἄνωτέρω ἐγένετο λόγος.

Πλὴν δὲ ἀπειρίας τεμαχίων ἀγγείων εὐτελῶν καὶ πηλίνων σταθμῶν οὐδὲν ἄλλο ἀνεύρομεν κατὰ τὴν ἀνασκαφήν. Νομίζω δ' ἔμως ὅτι αἱ τοποθεσίαι περὶ ὧν ὠμίλησα ἄνωτέρω, πρέπει νὰ ἐρευνηθῶσι δι' ἀνασκαφῶν, διδομένων τῶν ἀπαιτουμένων ἀποζημιώσεων, διότι ὑπάρχει μεγίστη πιθανότης εὐρέσεως σπουδαίων εὐρημάτων καὶ ἴσως θὰ καταστῇ δυνατόν νὰ ὀρισθῶσι τὰ ὑπὸ τοῦ Παυσανίου μνημονευόμενα ἱερὰ τῆς Κυπαρισσίας Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος.

Ἐν Πάτραις, τῆ 26 Δεκεμβρίου 1911.

Ὁ Ἐφορος τῶν Ἀρχαιοτήτων
Ν. ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ